

Az előfizetés ára:

1883 januártól egész évre . . . 8 frt.
 fél évre . . . 4 frt.
 „ „ negyed évre . . . 2 frt.
 Előfizethetni a kiadóhivatalban, **Valentin Károly** könyvkereskedésében, **Traub B.** és társánál, **Böhm M.** könyvkötőnél.

PÉCS

A hirdetések ára:

Négy hasábos petit sor
 1-szer 6 kr
 2-szer 5 kr
 3-szor 4 kr
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr
 Nyilttérben egy sor 10 kr.

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Megjelen hetenkint kétszer:
 szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
 Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
 Kapható a kiadóhivatalban, **Valentin Károly** könyvkereskedésében, **Traub B.** és társánál, **Böhm M.** könyvkötőnél Király-utca-

Társadalmunk és a közegészségügy.

Köztudomású dolog, hogy az emberi műveltség haladtával szaporodnak a társadalom igényei. Volt idő midőn az ember fügefalevél, majd pedig az állatok bőréből álló öltőnnyel megelégedett, és a maga nemében boldog volt; most pedig simára borotvált arc mellett, köcsög kalap és selyem kabát kívántatik hozzá, hogy az öltözék igényeinek megfelelően jól érezzük magunkat. Egykor szikla odú, most ruganyos ágyban igyekszik az ember a napi munka fáradaimit kipihenni. Egykoron megelégedtünk avval, ha hat ökrös kocsis vonszolt egyik helyről a másikra, most már a vasút rendes menetű vonataival sem elégszünk meg, villám vonatok felé pontosulnak össze igényeink. Tekintsük az életnek bármely irányát, mindenütt a finomabb, a nemesebb, a nagyobb kényelmet nyújtó igények kielégítése iránt folyik az élet küzdelme. És e tekintetben a különös jelenség az, hogy minden európai állam társadalmá, mihelyt a nyugoti államok finomabb culturájára felől csak tudomást is nyert, egyenlő mértékben nyilvánítja az annak elérésére vonatkozó igényeit és minden egyes individuum ahhoz mérten igyekszik viszonyait elrendezni.

Egy tekintetben mégis óriási a különbség a nyugot és Európa keleti társa-

dalma között. És ez az egészségügy. Mindenki kénytelen elismerni, hogy nincs egyetlenegy társadalmi érdek sem, mely fontosság szempontjából versenyezhetne a közegészségügy érdekével. — (Mert mit ér a vasut, a villám vonat, a távirada, az égi nyuló palota, ha az év minden szaka — a halál természetszerű esélyein kívül — a megmegújuló járványokban ezer közvetlen veszélyt hoz az emberi életre.)

Itt nyilvánul a nyugot és a kelet társadalmá közötti különbség, mely abban nyeri kifejezését, hogy míg ott a központi államhatalomtól kezdve az utolsó egyedig, mindenki a közegészség fontosságának teljes tudatával bír és így a tisztaság, a rend mint a közegészség legelső tényezője a nyugoti társadalom legáltalánosabb, legrszembeszökőbb tulajdonsága, az igazi műveltség karaktere, — addig keleten — hová fájdalommal saját társadalmunkat is bele kell számítanunk, a közegészség fogalma csak egyes hatóságok — helyesebben egyes hatóságok közegek teoriájában létezik, — a gyakorlatban, avagy a társadalomban az egyes polgároknál a közegészségügy fogalma sem terjedett el és így annak tényezője, a köztisztaság iránti érzék is majdnem teljesen hiányzik. — Ennek többféle oka van.

A legelső a többi között, hogy a nagy tömeg nem tudja, mert senkisé meggyekszik

népszerű módon azt neki tudtára adni, hogy a tisztatálanság ezer és millió olyan lényeknek u. m. bakteriumoknak ad életet, melyek az embernél ezer és ezerszer hatalmasabbak, mert egy pár órai rövid idő alatt ezer és ezer ember halálát képesek előidézni. — Ezen az iskola és népszü felolvasások segíthetnének.

Egy további körülmény az ember nemzetgazdasági értékének nem kellő becsülése. — Ha az emberben rejlő tőke és munka erő nemzetgazdasági értékének teljes, áthatott érzetével bírnánk, akkor a leggondosabb figyelemben részesítenék azon kedvezőtlen körülményeket is, melyek ezen tőke és munkaerőt az emberi egészség megtámadása, veszélyeztetése vagy éj en járványos pusztítására által kevesbitik, vagy megsemmisítik. E tekintetben az általános műveltség mellett a nevelés léphet fel sikeresen gyógyító orvos gyanánt. — Mindenekelőtt a keleti szokásaink egyik maradványát, a munkátlanyságot, a tünyságot fel kell váltani a serény, az állandó, a folytonos, szünetnélküli munkával; minél inkább felismerjük az emberi munka becsét, annál nagyobb lesz az ember értéke, annál nagyobb gondot fog az egyes és az összeség az embert értékében fenntartó és védő közegészségügyre fordítani. Egy pár ezer emberrel több vagy kevesebb akkor óriási jelentőségű lesz előttünk, most

A „Pécs” tárczája.

Párizsi mendemonda.

Gyönyörű volt a főhercegnő. Nem klasszikus szépség, hanem szép a szó modern értelmében, sugárzó, bájoló. Itália egyik trónvesztett fejedelmének leánya, Bourbon vér folyt ereiben, finom arczának gyöngéd halványasága mintha igazolta volna a Blanka név értelmét s az ősi családi ezimeren viselt fehér lilomokat. Liliom a lilomok között.

A ki látta őt egyszerű, de annál finomabb izlésről tanuskodó sötét posztó öltönyével, aranyrésze haján viselt kis fűs kalapjával, gaze écharpe-pal fátyolozott nagy szeméivel alig hitte volna, hogy ez az iskolából jövő fiatal tanulóra emlékeztető alak ugyanaz avval, aki a diszbálokony oly tiszteletet parancsoló fenséggel jelenik meg, amelyenről csak hivatalos megbízást nyert udvari festők álmodoznak.

Senki nem tudott úgy öltözködni, mint ő, unokanővérei, barátnői az ő öltönyeit kérték mintázás végett. Mint a nagy Condé hajdan marchal botját veté a tömeg közé, úgy vetett oda ő is a nagy világnak egy egy új divatot nyugodtan, büszke kellemmel.

Diszhintóinak brokát függönyei alatt nem balgaság pompázott, nagy hercegi koronájának gyémántjai nem üres fejen ra-

gyogtak, a csillagkereszt nagy szalagja nem kihavadt szívet fedezett.

Pezsgő étellel telve, szellem és művészi hajlamokkal bővelkedve, a szeretetreméltó Blanka főhercegnő legnőiesebb delnője volt egy nagy birodalomnak. Szenvedélyes és gyöngéd, okos és gyermeteg, kaczagó és jóságos, csak egy hibája volt, egyetlenegy, de valamennyi között legnagyobb, mert javíthatlan. Nagyon szerette férjét, szerette nem csupán egy nagyvilági hölgy és feleség, hanem egy kis polgárnő, egy regénybeli hősnő szerelmével.

Ez a dusszagdug női alak itt értékesítette összes kincseit. Ez sok volt. A hercegi férj különben erre méltónak is mutatkozott s minden jel oda mutatott, hogy körülményeinek magaslatán megmaradni eltökélt szándéka.

Midőn hire futamodott, hogy a főhercegi pár Aignes-Vivesbe menni szándékozik, a kis zavoyai városka ott a havaok tövében alig tudott hová lenni örömeiben a nagy megtiszteltetés miatt. A fenséges párnak június 1-én reggel kellett megérkezni a párizsi vonaton. A kis fürdőhely hangszó és korszor fonás közben vidáman ébredt fel a napon. A polgármester egy fogadó beszédet ismételtgetett magában, melyben „Minerva”, „hősök ivadéka” s más mithologikus vonatkozások voltak gondosan összeválogatva.

A katonazene már napokkal elébb gyakorolta magát a hymnusbán. A fiatal leánykák fehérbe öltözve készültek a főhercegnőnek bokkrétát nyújtani s a boldog szállodatulajdonos négylovas hintót, hajporos kocsikkal küldött ő fenségeket rendelkezésére.

A fürdővendégeket a kíváncsiságtól talpon találta a hajnal. Hamuszín, sárga, fehér, kék ruháik, zöld, veres napernyőik, tarka és égszínkék köpenyeik, virágos szoknyáik elborították a pályaház tájékát a színek összevisszaságával, melyet a főhercegnő szép szemei nem nézhettek mosolygás nélkül.

A főhercegi vonat végre megérkezett épügy, mint akarmely polgári vonat. A lokomotivnak nincs poétai szíve, visított szuszogott, fújta kétfelé a gőzt s illetlenkedett más módon is, míg végre a fékező nyomása alatt megállott. A hymnus felhangzott s a salon kocsis ajtajából egy könnyed alak szökött a pályaház porondjára. Felismerték a főhercegnőt nem eleganciajáról, mert egyszerű sötétzöld posztó felöltőben volt, hanem finom szépségről.

Mindenesetre ritka jelenség volt. Szép metszésű arczéle fejedelmi maradt a posztókalap alatt is. A főhercegi oldalt haladt mellette. Ritkán lehetett láni jobban egymáshoz illő fejedelmipárt. Katonás alakja, sugár magas termete, lovagias modora, mind

pedig ha ennyi ember valamely járvány következtében meg hal, fel sem vesszük.

A harmadik körülmény, mely az előbbi kettőnek természetszerű következménye — és a mely a közegészségügynek egyuttal a legnagyobb ellensége — a fatalizmussal határos indolentia a társadalom részéről mindazon intézkedésekkel szemben, melyeket akár az állam törvényhozása, akár az egyes önkormányzati hatóságok a közegészségügy terén tesznek. — Az indolentia a legnagyobb ellensége minden haladásnak; és így a közegészségügy terén sem fogunk boldogulni mindaddig, míg a társadalomnak ezen veszélyes tulajdonságát meg nem törjük. Ezen czélra az Isten szolgálójának, úgy mint az állam szolgálójának szövetkezni kell és a legintenzívebb tevékenységre kell egyesülniök, mert a magyar nemzet legfontosabb, — mert egyik élet kérdéséről van itten szó. — A feladat nagyszerű, a kötelesség teljesítés kifejezhetetlen becsei. Kiki a maga körében igen sokat tehet. Amint az erkölcsiség terén előlmenő lelkész, — mindegy akármilyen valástelekezethez is tartozzék, — a rossz erkölcsöket hivei köréből kiirthatja, épen úgy a közegészségügy ontosságát felismert lelkész ezeket gyógyíthat, mert oly körülmények elkerülésére, megszüntetésére oktatthatja, rátaníthatja a népet, melyekből betegségek, járványok keletkezhetnek. Senki sem mondhatja, hogy ez a lelkész feladatához nem tartozik. Minden jó ügy, minden nemes ügy, minden hazafias ügy a lelkész feladatához tartozik. Magyarországon pedig a közegészségügy kétszerte jó, nemes és hazafias ügy. Miért? azt hiszem mindnyájan tudjuk, nincs veszíteni való emberanyagunk. De a legfontosabb szerep — a társadalomnak a közegészségügy iránti indolentiájánál fogva — jut az állam, illetőleg a törvényhatóságok végrehajtó közegeinek. E tekintetben határozottan kevés a more patrio szerinti atyafiságos eljárás, és kivált most, mikor a kolera veszély mindinkább közeledik, minden az egészségügy előmozdítása körüli állami és törvényhatósági intézkedéseket vasmarokkal kell kezelni. — És ezzel össze-

függésben sajnálattal kell — sine ira et studio — kijelenteniünk, hogy a végrehajtó közegek nem fejtenek elegendő és szükséges erélyt, sőt még hajlamot sem mutatnak, hogy azt oly mérvben kifejtsek, a mint a közegészségügy nagy érdeke megkíváná. — A vidéken épen semmi sem történik, a városokban — talán a fővárost kivéve — ugyan kevés. — Nézzük például mi eredménye lett annak hirdetésménynek, melyet rendőrkapitányi hivatalunk folyó évi július hó 11 én a közegészségügy érdekében kibocsátott. Tiszta lelkiismerettel azt mondhatjuk, hogy semmi. Tegyen bárki egy sétát a városnak nem is valamely mellék, hanem bármely főutczáján, épen úgy találja ott a dögvézt lehelő ronda büzös kifolyásokat, mint a kibocsátvány előtt; — lépjen be a város tetszészertint részében, bármely házba és az évek óta összegyülemlett árnyékszéki ürülékek pestilentialis büze épen oly undorítólag el van terjedve, mint a hirdetésmény előtt, — nézzem szét a város térein és utcáin és az ott észrevedett por, piszok, rondaság épen olyan hatást gyakorol a szemlélőre, mintha valahol Tatár-Bazársdik, vagy Eski Sáyrában tartózkodnék. — Eszünk ágában sincs ezért a felelősséget teljesen a rendőrségre hárítani. Mi, kik a rendőrség iránt már a priori a legnagyobb tisztelettel viseltetünk és feladatánk nehézségeit különösen jól ismerjük, tudjuk mit tehet és mit nem. Tudjuk, hogy nem mehet minden házba és nem desiniciálhat minden árnyékszéket, — és tudjuk, hogy a felelősség terhe az indolens háztulajdonosokat első sorban és kiválóan sújtja. De ismét kénytelen a rendőrség elismerni, hogy van módja és hatalma ezen urakkal észrevehető eredményel elbánni.

Büntessen meg csak egy-két makranczos házi urat, kinek házából rondaság, vagy egyáltalában szerves anyagokkal telt folyadék folyik az utcára, a törvényben megállapított pénzbüntetéssel; tegye meg ugyanazt egykettővel, kiknek házában az árnyékszék kellően desiniciálva nincs, járjon el hasonlóképen a külvárosokban és

tegye közhírré a büntetéseket (a „Pécs” kézségesen rendelkezésére bocsátja hasábjait) és biztosítjuk, hogy 8 nap mulva a tisztí főorvos a városnak alapos megvizsgálása után azt fogja véleményezni, hogy Pécs városának nem kell a kolera fellépésétől félnie. És biztosítjuk végre, hogy azon tiszteletet, melyet iránta a város a téli betető banda kézkerítése után nyilvánított, a járvány megelőzése miatt százszoros mértékben fogja velünk együtt nyilvánítani.

„Salus reipublicae suprema lex esto.”

A „Pécsi Dalárda” utja.

München, aug. 2.

Tegnap a pécsi dalárdának fényes napja volt Salzburgban. Lajos Viktor főherceg klösheimi palotájában fogadta a dalárdát. E kitüntetés Rohan herceg, a dalárdának régi barátja Pécsről, esközölte ki. A főhercegtől küldött kocsikon mentek a dalárda tagjai Klösheimba, hol a főherceg titkára azzal fogadta őket, hogy jelöljék ki tetszés szerint a termet, ahol leginkább óhajtanak énekelni, ő fensége és vendégei oda fognak jönni. Az első emeleten levő pompás nagytermet választották a vezetők. Lajos Viktor főherceget csakhamar megérkezett a földszintről vendégeivel, nevezetesen Rohan hercegnővel, kit karofogva vezetett, Thun grófnő, Haubnitz grófnő, Rohan herceg, O'Donnell gróf, a főherceg adjutansa: Szapáry gróf, Kolovinszky gróf s a főudvarmester br. Vimppfen tábornok. A fensége helyére vezetvén Rohan hercegnőt, azonnal a dalárda karmesteréhez sietett, köszöntö, hogy eljöttek, daczára annak, hogy este hangversenyük lesz. — Nem lesz-e fárasztó a sok ének? — kérdé ő fensége, mire Wachauer karmester kifejezte a dalárda örömeit a kitüntetés felett. A néphimnusszal kezdte a dalárda, melyet a főherceg és vendégei állva hallgattak végig. Már az ének után hangzott a főherceg „sehr schön” elismerő szava. Aztán „Dallimnepe” Thern Károlytól, „Irgend und irgend im Wald” Abttól, „Lehullott a rezgő nyárfa” s még más három népdal, „Ständchen” Abttól kerültek sorra. A fensége elismerő szavait: „wunderschön”, „sehr schön” a vendégek egyre ismételték. A „Ständchen” után a főherceg

mind igazolni látszott a határtalan szerelmet, mivel neje hozzá simult.

Házasságukról regényes részleteket tudott a hír beszélni, mint bukott le egykor lováról a főherceg, mint vették fel eszméletlenül Blanka főhercegnőnek, kit ő azelőtt nem ismert, esetleg arra menő hintájába, hogy látta meg az első ápolást személyesen gondozó hölgyet egy pór szobájában, hogy gyulladt szerelemre a feléje hajló Holbeini alak láttára. Az első pillanatra mindkettőjükben fellángolt a szerelem, milyen reménytelen volt eleintén a magas politika ellenkedési következtében bár félig jegyesek is voltak, végül a szerencsés végezt, hogy egyesítette őket sok viszontagság után.

Edes viszontagságok, szokatlanok azon magas sferákban, hol ők születtek.

Egy kis opálokkal kirakott szekrényében a főhercegnő gyöngéd emléket őrzött: száraz virágokat, fonnadt leveleket, sárgult papirszeleket, egy kis medaillont, egy fél gyűrűt, egy antik szobrocska töredékeit, boldog órák szép emlékeit.

Aigues-Vives, Szavoyának e kis zuga a főhercegnő lelkében más hegyek emlékeit idézte vissza, az ég ott is oly tiszta kék, mint itt s úgy érezte mintha a visszaemlékezés mint nap sugározta volna be lelkét. Ketteskén tanuk és unalmas etikett nélkül folyó napok házasságának mézes heteit jut-

tatták eszébe. A leánykák által eléje nyújtott csokrot azon mosolyok egyikével fogadta, melyek számára minden szívet meghódítottak. A fiatal leánykák csoportjai megett állott egy elég kaczerán öltözött leány, sőt két ruhában fehér csipkével. Haja koszorú alakban felfésülve, arany moh matrózkalapja alatt, oly csomosan vette ki magát, hogy a főhercegnő meg nem állhatta, hogy meg ne szólítsa: „Kisasszony, az ön házában igazán csinosak a nők.”

A fiatal leányka bíbor piros lett e szavakra s zavarodottan mondott néhány üdvözlő szót. A főherceg egyik szárnysegéde odahajlott a fogadásra megjelent hölgyek közé, halkán susogott pár szót s a nyert válaszból egy név volt hallható: Lux Rozina.

Ebédnél újból emlegették e nevet. Ki az a Lux Rozina? kérdezte a főhercegnő. Ő fensége előtt aztán megmagyarázták, hogy a hölgy, kit ő megszólított, épen nem tartozott a városi fiatal lányok küldöttségéhez, a szép Lux Rozina, fájdalom, nem egyébb egy orepert énekesnőnél, kit az elegáns fiatalág nagyon jól ismer s tapsol egy kis utczai jelenetben. Ma este épen játszani fogja a „Nagyhercegnőt” a helybeli színházban.

— Nos, — tevé hozzá a főhercegnő — úgyhát épen nem sajnálom, hogy megszólí-

tottam, hiszen koronás fővel váltottam szót. —

Az aigues-vivesi kaszinó kivilágított szalonjainak minden ajtaját megnyitotta. Fehér, rózsaszín, azur, biborszín ruhák, habkönnyű csipkék, lebegő fodrok, illatos koszorúk, suhogó selymek töltötték meg az ünnepi termeket. Öröm és kíváncsiságtól szorongó hölgyek hosszú sorba állva, várták a fenséges vendégek érkezését.

A főhercegnő fehérgaze toilletben jelent meg, moire diszitással, jazmin csokrokkal behintve, semmi más ékszer mint egy sor gyöngy a nyakán s egy rezgő gyémánt szőke hajában.

A négyes azonnal megalakult, a barna San Jannario hercegnő lévén a főhercegnő átalellenese.

Az aigues-vivesi kaszinó igen szigorú volt a meghívók kibocsátásában, a belépés csak semmi kifogás alá nem esőknek volt megengedve. Mindazáltal Beauval marquis, hadnagy a városi helyőrségben, bolondulásig szerelmes Lux Rozinába, karofogva jelent meg az ajtó előtt imádotjtával. Lehetetlen volt be nem eresztetni. Annál jobban fintorgatták orrocskáikat a boszankodó városi hölgyek, s mintha korlátot akartak volna csinálni, úgy huzódtak mind egyszerre a főhercegnő felé, hátat fordítva a merész komédiánsnőnek.

Midőn a második négyes már kezdő-

Wachauer karmesterhez sietett, a legnyájasabb leereszkedéssel dicsérte a kitünő hangarányt, a kiváló hangokat, kérdezte, hova utazik még a dalárda, mióta áll fenn? mondta, hogy a dalárda ő előtte is igazolta kitünő hírnevét, melyről már tudomással birt azelőtt is. Sokszorosan közzötte az éneket s meghajlással elbocsátotta a dalárdát. Báró Wimpffen fődvarmester azonnal a könyvtárterembe vezette a dalárdát, hol hideg sülttel, sonkával és pezsgővel vendégeltették meg. A várkapitánytól ő fensége 100 frtot küldött a dalárda utazási alapjának.

A készen álló kocsiakon a dalárok visszatértek Salzburgba, a hol fél 8 óraker a Mirabell teremben a hangverseny kezdődött. Itt Rohan herceg és neje, Thun grófnő, Haubnitz grófnő és báró Wimpffen fődvarmester ismét megjelentek. Rohan hg. és a fődvarmester kitéjezték a dalárdának, hogy ő fensége el volt ragadtatva. A terem telve volt hallgatósággal, minőt a zenekultura oly magas fókán álló város, minő Mozart városa Salzburg, felmutathat. Az ovátioknak nem volt vége-hossza, leirhatatlan a tetszés, melyben a pécsi dalárda részesült. Gratulálni jöttek a mellékerembe, hol a dalárda a szünetek közben tartózkodott: Rohan herceg és neje, b. Wimpffen, Degenfeld grófnő, Spengler császári tanácsos, a salzburgi „Liedertafel” elnöke és számosan. Hoffer Károly tenorista különösen tetszett, őt és a karmestert minden ének után kitapsolták. Az előadás végén a közönség nem akart távozni, míg az egész dalárda még egyszer meg nem jelent az emelvényen. A hangverseny után fényes vacsora következett. A Liedertafel üdvözlő jellegűje:

„Wir geben euch kund und zu wissen:
Der Mozart lasst euch grüssen.”

elke mélyeig megindította a pécsi dalárda minden tagját, ismét ének éneket ért, a „Liedertafel” kifogyhatlan volt a dalban. Köszöntőket mondtak: Rudolf Freisauff von Neudegg, a „Salzburger Volksblatt” szerkesztője a magyar dalra, mely a szíveket meghódította, Vetter városi tanácsnok a magyarok nagylelkűségére, mert a dalárda az egész jövedelmet a szegények alapjára ajándékozta és számosan mások. A pécsi dalárda örömmel telve utazott másnap Münchenbe, az elindulásnál Spengler esász. tanácsos vezetése alatt ismét küldöttség vett búcsut a dalárdától, pompás bokrétát adott át Czigliányi Bélának, mint a dalárda ve-

zetőjének Beck Ilona urhölgy a salzburgi magyaroktól emlékül.

Zürich augusztus 6-án (A „Pécs” eredeti távirata.) Tegnap volt a „Tonhalle”-ban a Dalárda hangversenye, s daczára a szép időnek, a mely a lakosokat a szabadba csábította, a hangversenyteremben a közönség igen szép számban jelent meg, több mint 300-an jelentek meg; az egyes darabok nagy tetszéssel fogadtattak, s többeket ismételni kellett. A hangverseny után a zürichi magyaregylet és a „Harmonia” daleylet dalárdánk tiszteletére banquettet rendezett, a melyen a nevezett egyletek tagjai teljes számban megjelentek; a banquet igen emelkedett hangulatban tolyt le, számtalan felkösöntés mondatot, különösen Jilly Zürich városát és a Harmonia daleyletet éltette. Angyal a magyar egyletre toasztirozott és Repits a szabadságra ürité poharát.

ZÜRICH aug. 7. (A „Pécs” eredeti távirata.) Zürichi concert körutunknak fénypontja. Koller egyetemi tanár nyilvánosan kijelenté, hogy a dalárda Európában mint a dalárda s hogy első daleylet Európában, mely ily tervet kívitt s ezáltal a kulturtörténetben maga számára helyet biztosított.— A dalárda lelkesedése leirhatlan. Luzern után Genfhe megyünk.

H i r e k .

Ezüst lakodalom. Lapunk felelős szerkesztője, Bodó István ügyvéd tegnap ülte meg családi körben boldog házasságának 25-ik évfordulóját. Ez alkalommal nem mulaszthatják el a „Pécs” munkatársai szerett lapvezérüknek Bodó István urnak azon őszinte szívből jövő kívánságukat elmondani, vajha megengedné az Egek Ura, hogy újabb negyedszázad mulva, az aranylakodalmon is ily friss egészségben s boldog családi körben üdvözölhessék azon egyént, ki mindnyájuk tiszteletét s becsülését a legnagyobb mérvben kivitta.

Pécs sz. k. város közigazgatási bizottsága holnapután, augusztus hó 9-ik napjának délelőtti 9 órájaker rendes havi ülését tartja.

A pécsi joglyceum új igazgatója. Dr. Pollák János, apát kanonok ur egészségi állapotában mindnyájunk sajnálkozására beállott változás miatt, a pécsi püspöki joglyceumban kilenez éven át viselt igazgatói tiszteről lemondván, megvyes püspökünk a meg-

üritült tisztséget Dr. Szeredy József pápai kamarásra, a jogtanári kar idősbjére ruházta. Dr. Szeredy József multja s nagy érdemei, egy a magyar jogi irodalom művelése, mint joglyceumunk elmelése körül mindenki előtt ismeretesk. Azon őszinte tisztelet és szeretet, melyely tanártársai irányában viseltnek, a bizalmi állás, melyely őt polgárságunk megtisztelé, a ragaszkodás és rokonszenv jelei, melyely minden oldalról, de főkép huszonnyolcz évi tanárkodása közben őt mindig tisztelő nagyszámu volt tanítványa részéről találkozik, őt kiválóan alkalmassá teszik arra, hogy városunk egyik legelső, de a mostoha viszonyok miatt sokat szenvedett intézete általa új lendületet nyerjen. A vidéki jogakadémiai életképességéről mi az ellenkező kormány politika daczára mindig meg voltunk győződve, a nálunk tulzása vitt cenzuralizatívó szemben a vidék nagyobb mérvű emelését hangoztatva mindenkor, a pécsi joglyceum fentartását és fejlesztését, ugy az országos, mint a helyi érdekek szempontjából elengedhetlennek tartjuk. Ez az oka, hogy Dr. Szeredy Józsefnek kinevezetését jelentékeny és örvendetes esemény gyanánt üdvözöljük. Az ő multja huszonnyolcz éven át a lyceum életével annyira összeforrt, hogy neve egész program, s mi ebben a püspöki Kegyur intentionóinak, s a féltett intézet jövőjének legbiztosabb zálogát találjuk.

Halálozás. — Mint egy gyászjelentés tudtul adja, a pécsi „Miaszonyunk”-ról nevezett apáca zárda egyik jeles tagja, tanítványai által hön szeretett és tisztelt Mária Xaverina éltének 35-ik évében elhunyt. Béke hamvaira!

Kinevezés. A néh. Dr. Rónay József elhalálozása folytán megüritült mohácsi járásorvos állásra Dr. Serli Sándort helyettesítette a főispán. A megüritült járásorvosi állás végleges betöltése — ugy látszik — a legközelebbi általános megyei tisztujtás alkalmával fog történni.

Posta. Folyó évi augusztus hó 1-én baranyamegyei Lapáncsa községben kir. postahivatal lépett életbe, mely level és öt kilogram súlyt meg nem haladó kocsiostai küldemények felvételével, továbbításával és kézbesítésével foglalkozik, s postai összekötését a Beremend és Magyarboly közt naponkint közlekedő gyalogjárát által nyeri. Ezen postahivatal kézbesítő kerületét Lapáncsa és Ilocska községek képezik.

Pályázat. A Mária-Kéménd létesítendő kir. posta hivatalra pályázat nyitott, 100 frt biztosíték letétele mellett, a já-

dött volna, Beauval marquis és hölgye egy átellenest se találak. Hasztalan fordult a hadnagy egyik bajtársa után a másikhoz, a hölgyek titkon összebeszéltek, s átellenes pár nem volt kapható. A marquis nyugtalanul járt ide oda, erőltetett mosolygással takarva boszuságát, mindenki udvariasan mentegette magát. Az utolsó pár, kikhez fordult, „nagyon el volt fáradvá” s inkább leült, mint sem, hogy velük szembe álljon.

Rozina látta, mint van minden szem kegyetlen gunynyal felé irányozva, lesujtva bajtotta meg fejét az elviselhetlen helyzet sulya alatt s nagy könyveszepek gyűltek szeméibe. A zenekar játszani kezdett, s ő ugy érezte, hogy mindjárt elájul.

— Menjünk innen — mondá fuldokolva — menjünk.

— Soha — válaszolá a dühtől tajtékozó hadnagy.

— Én menni akarok, mennem kell — s egy lépést tett, hogy távozzék, midőn egy gyöngéd hang feltartóztatta.

— Kisasszony, mi együtt fogunk táncolni.

A főhercegnő volt, a hármas koronájú fejedelmi hölgy, ki szánakozva a porrig alázott nő szenvedésin, őt e kedvező pillanatban felemelte, egész önmagáig.

A büszkeségből visszafojtott könyök hálásan villámlottak meg Lux Rozina szemében. Egy mosoly is vegyült közbe, s az

ő szabadító angyala leolvashatta arczáról a hálát, csodálattal, tisztelettel, vegyülve a meglepetéssel.

Másnap reggel a főhercegnő egy havasi Edelweissokból kötött csokrot kapott következő sorok kíséretében.

„Kérem császári fenségedet, ne utasítsa vissza e virágokat. Magam szedtem azokat térdem állva a csalitók között, s szedésközben arra gondoltam, hogy térdem állva kell önnek köszönetet mondanom. A szegény kis színész nő fenségedet bizonyára soha viszont nem látandja, de elfeledni soha sem fogja hasonlithatlan kegyességét. Császári Fenségednek hódoló szolgálója
Lux Rozina.”

Három év mulva egész Bécs tologott egy híres énekesnőt látni, hallani: Lux Rozinát.

Ez a Lux Rozina nem volt több „a szini bohóságok” pajzán kis divette-je, hanem egy ünneplott, komoly művésznő, ki a párizsi vig operában feltünve, most Bécsbe jött koszorúkat aratni. Karsu szépsége azóta hősniő alakká fejlődött, Gonnod Romeo és Juliájában hangja bezengette a bécsi operaház minden zugát.

A főhercegnő egy udvari párhelyből bátorította Rozinát. Az ember soká megemlékezik a maga jó tetteire, a főhercegnő is érdeklődött Rozina iránt, s az utolsó

felvonásban saját esokrát küldé el neki. A főherceg, kevésbé mutató magát meghatottnak, kocsijába kísérté nejét s kezét csókolva mondá: „csak hajtasson haza édesem, én majd gyalog megyek, friss levegőre van szükségem.”

Amint a kocsi távozott, a főherceg egy franciaországi barátját karon fogva, vissza ment az opera lépcsőházába. Egy hónap el se telt még, midőn már mindenütt suttogták, hogy a főherceg Lux Rozina egy fellépését sem mulasztja el megnézni, hogy az öreg Apranoff grófnő estélyére ő eszközölt ki meghívót a művésznő számára, hogy emez őt ott énekelve ugy elragadta, hogy a főherceg egy karperecet küldött elismerése jeléül, melyen gyémántokból kirakva tündöklék a főhercegi ezimer.

Csak a főhercegnő nem tudott semmit mindezekről. Hangversenyt rendezett palotájában s meghívót küldött Lux Rozinának, kérve őt, hogy ő is énekeljen. Saját szalonjában énekeltni férje kedvesét, ez már túl ment a lehetőség és megengedhetőség határán. A kis K* Dorottya grófnő elhatározta, hogy a főhercegnő szeméi előtt fellebbenti a fátyolt. Egy napon, midőn a főhercegnő fogadni szokott, punch lángszíni nagy toilletben jelent meg, meghitt barátnőjével Bernardine grófnővel, ki opalszínben tüköröz rózsaszín selyembe volt öltözve. A főhercegnő eléje ment a pompás

randóságok: 150 frt. fizetés és 40 frt. irodai átalány. Uozu neki Kéméndiek! ez ám a népboldogító állomás!

A honvédség fegyvergyakorlatai. A törvényhatóságok Tisza Kálmán belügyminisztertől a következő rendeletet vették: Az 1883. évi XXXV. t. c. végrehajtásához közeledik annyiban, hogy ezen törvényezik 1-68-ában felemlített négy korosztályba tartozó volt egy évi önkényesekből álló tartalékos egyének, ugyanezen törvényezik 4. §-a értelmében — a cs. és kir. közös hadügyminiszter ural egyetértőleg, — folyó évi június hó 30-ával a közös hadsereg tartalékából, a m. kir. honvédség szabadságot állományába fogna áthelyeztetni. Tudvalevő, miszerint az idézett törvény alkotása azon szükségéből eredt, hogy a m. kir. honvédség szabadságot állománybeli tisztikarának létszámában mutatkozott igen érzékeny hiánynak minél teljesebb fedezése eszközölthessék. Hogy a honvédelmi miniszter ur a törvény ezen intézkedését a m. kir. honvédség előnyére haladéki nélkül és a lehető legnagyobb mérvben értékesíthesse, e végből elrendelte, miszerint a kezdetben idézett törvényezik alapján a honvédség szabadságot állományába áthelyezendő egyének — és pedig úgy a tiszték, mint a legénység állományába tartozók — az ez idei őszi fegyvergyakorlatokra kivétel nélkül beidéztesenek s ez által egyrészt a magyar vezényszót elsajátíthatassák, másrészt pedig, hogy a honvéd intézmény sajátlagos viszonyaival megismerkedvén, ékint kivételez áthelyeztetésüknek célja minél előbb eléressék s így a honvédség harc képessége fokoztassék és biztosíthatassék. Az imént jelzett cél azonban csak azon esetben leend teljesen elérhető, ha a már említett XXXV. t. cikk alapján a honvédséghez idő előtt áthelyeztetett tiszték a folyó évi fegyvergyakorlatban mindnyájan részt vesznek. Miután a folyó évi őszi fegyvergyakorlatok augusztus hó közepe és szeptember hó vége közti időszakban fognak megtartatni, s miután a honvédség érdeke azt kívánja, hogy a közszolgálatban álló honvéd egyének, — tehát esetleg a törvényhatóságnál alkalmazottak is — a fegyvergyakorlatokra való bevonulásban — hivatalos elfoglaltság vagy nélkülözhetenség czime alatt — ne akadályoztassanak, figyelemzetni kívántam a törvényhatóságot, hogy a netalán szükségessé váló idő helyettesítések iránt az intézkedések már most megtéssenek, valamint hogy az ügyek beosztása, a szabadságolások engedélyezése már jó eleve aként

szabályoztassék, hogy az említett osztályzatba tartozó egyéneknek fegyvergyakorlatra való bevonulása által a közszolgálat menete fennakadást ne szenvedhessen. Budapest, 1883. július hó 28-án. Tisza s. k.

Uj hid. A Barcs és Theresienfeld közt a Dráván épített hid aug. 5-én ünnepélyesen megnyitott és a forgalomnak átadott. A nagy számban összegyűlt közönség a hid megnyitását zajos éljenzessel üdvözölte és a közlekedési miniszternek a hid gyors felépítéseért köszönetet és elismerést szavazott. A közlekedési miniszteriumot Bally miniszteri titkár képviselte, ki a hivatalos szemle után a közlekedési és közmunkaminiszterium nevében a hidat megnyitottak és forgalomképesnek nyilvánították.

Halálozás. Mint Balaton Füredről értesítenek az ott működő pécsi zenekar vezetője, a híres Dankó Gyula meghalt. Szegény zenész, mikor elment már arczán ült a halál angyalának előhírnöke, már akkor émeszté a forró belső tűz s tette nehezé léleketét a szaggató köhögés — most meghalt, árván hagyta a bandát, melynek lelke volt, melyet országos hirre emelt. Nyugodjék békevel!

A postagazgatóság figyelme. Ma, midőn Londonból három nap alatt megérkezik a levél, hihetetlennek fog feltűnni azon állítás, hogy megessét rajtnak, miszerint egyik levelünk négy napig kéjuzatott Budapestről. A levél a rajta levő bélyegzőnyomat tanúsága szerint augusztus hó 3-án délután adatott fel Budapesten s a pécsi bélyegzőnyomat tanúsága szerint augusztus hó 7-én délután érkezett Pécsre. E csiga gyorsaságból nem kérünk, hanem igenis kérjük a postagazgatóságot, — mely ha szükségesnek látja, a levél borítékot bizonyítékul beklüldhetjük — hogy intézkedni sziveskedjék, miszerint leveleinket ne utazzassák négy napig. Ha a hanyagság a budapesti postán történt, úgy a főigazgató figyelmét kell ez esetre felhívni.

Tűz. Duna-Szekesön ismét nagy tűzvész pusztított. E hó 3-án d. u. 2 óra körül Laits Györgynek a várhegyen levő háza ismeretlen okból kigyuladván, rövid idő alatt tiz ház lön a lángok martalékává. A kár 16000 frtra rug.

Uj körörvos. A néhány év óta — pályázó hiányában — üresedésben volt duna-szekesői körörvosi állomás betöltött; a mennyiben az állomásra pályázó Antal Alajos eddigi lakócsai körörvos duna-szekesői körörvosnak megválasztatott.

Öngyilkos színész. Megrendítő öngyil-

kossági esetről értesülünk. Bogyó Alajos Szentesen működő szintársulatának egyik Pécssett is jól ismert, rokonszenves, fiatal énekesnője, J. Pálffy Nina a napokban megmérgezte magát. A szomorú eset híre sok beszélni valót ad az ottani közönségnek. A szép leány egy kunszentmártoni fiatal ügyvédet szeretett. A fiatal ember azonban megszege esküjét és titokban más leánynyal járt egyben. Meghallotta ezt a színész s lelkében megfogamzott iszonyu elhatározása. Felkereste utóljára az ifjút, ki egy vendéglőben lakott Szentesen s itt, annak szemelátára ürité ki a már napok óta magánál hordott mérgeppoharat. Megrázó jelenet következett be erre. A megmérgezett leány iszonyu kínok között vergődött a pamlagon s a fiatal ember rémulve futott segély után. A gyorsan előhozott ellenszert nem akarta a szerencsétlen nő bevenni, úgy kellett beléönteni, de fájdalma ettől sem csillapult. Önkiüli állapotban szállították lakására. A fiatal színész szerencsétlen sorsa mindenfelé nagy részvétet keltett.

A bírák és bíróságok felelőségéről szóló 1871. VIII. törvény több iránybani módosításának szüksége mindinkább érezhetővé válván, az igazságügyminiszterium kebelében, a bírósági felügyelő törvény módosításáról szóló törvényjavaslat, mint a Nemzet értesül, már elkészült s annak országgyűlési tárgyalása a jövő ülésszak alatt meg fog történni.

Műkedvelői előadás. A mária-kémendi ifjuság f. hó 15-én — nagyszonyon napján — füzérkével egybekötött műkedvelői előadást rendez az ujonan alakult kötőiskola tanító-női javára.

Baleset. Egy Hofman nevű Mária-kémendi ember a mult napokban egy öt akós hordót maga rakott le kocsijáról, mely alkalommal a hordó nevezetnek a gyomrára zuhant s életveszélyesen megsebzé. A szerencsétlen kínok között nyomja az ágyat.

Baranyamegyei gazdasági egylet. A földmívelési miniszterium összeállította a hazánkban fennálló és működő gazdasági egyletekről szóló adatokat, ezen összeállításban a fenti egyletről következő mondatik. A baranyamegyei egylet 499 tagot számlál, vagyona 5649 frtra, — 1882. évi bevétele 2029 frtra s kiadása 1708 frtra rug. — Nevezetes és dicseretes dolog, hogy ezen egyletbe a néptanítók és a földmívelők 1 frt évi díj mellett vétetnek fel s így a néptanítók az egyletnek a legbuzgóbb commis-voyageurjei. — Az egylet egy igen

toiletben érkezék elé, mire az olvadékony Dorottya égfelé emelé szemeit: Ah! asszonyom, ha láttá volna a mult este Lux Rozinát Apranoff grófnőnél! Minő ruha, milyen kárhozatos szépség! Törött eper szín bársony ruha csokrokkal, antik csipke panierrel, gyémánt csattokkal.

Az a Saint-Jasmin, a kiállhatatlan, fenszóval sóhajtott mellettem „Valóságos Venus, ki Amor nyilatit hordozza.” Ez a ruha, igazán, valóságos hadüzenet volt. Egész világ azt mondja, hogy látott, győzött.

— Ah, és aztán? —

— Ó asszonyom, én azt önnök el nem mondatom. De ön bizonyosan látta azt a karperecet, látta azt a gyémántos czimert! —

— Gondolja, hogy talán valamelyik főherczeg —

— Királyokat is láttunk már pásztor leányokkal kelni egybe . . .

— Fenség nem jól teszi, ha olyan nagy figyelemre méltatja e csekélységet. Csak azt gondoltam, hogy Lux Rozinának nem kellene itt énekelni. —

— Mielőtt elitélőnk, tudni kellene a valót —

— Ha Fenség nem tudja, ez csak azért van, mert nem akarja, viszonzá a grófnő meghajtva magát, hogy távozzék.

Erre mindketten elmentek, kinjai között hagyva a főherczegnőt. Pár pillanat,

pár szó s a mult összes boldogsága fel lett dülva. Mit szenvedhetett, mindenki felfogja fogni, akit csak féltékenység valaha kinezott. De Blanka határozott lélek volt, szenvedélyes, tüzes, élőbb egy próbát akart tenni.

Ritkaság volt, hogy férje dolgozó szobájába menjen, de most futott.

Férje épen nem volt otthon. Összefergatott mindent, fiókokat, papirokat, hogy nyomot találjon. Semmi.

Egy kis szekrénykét felnyitva, még friss rózsára bukkant. Kétségkívül a mult estély emléke. E tanujel megkészerete a féltékeny nő erejét s midőn egy szekrény ajtaját zárva találta, lekaptat egy tört a falonfüggő fegyverek közül, s feszíteni kezdé a fiókot. A fiók engedett. A főherczeg kétségkívül valami alkalmatlankodó által meglepetve vetett oda egy levél tárczát. Mint a nyíl kapott oda a nő, kinyitja, s im a lapok között egy pécsetetlen levél:

„Ma este, Rozina, előadás után ünnel leszek. Bármit mondjon is, én önt el nem hagyom. Ne zárja be az éden kapuját az előtt, ki csak ön által, csak önért él.”

Hogy tette vissza a levelet, hogy zárta be ismét a szekrényt, hogy rendezte össze ismét a dolgozó szobát, a főherczegnő maga se tudta volna megmondani.

*

A szenvedés e faja még ismeretlen

volt előtte, de türte azt azon fenséges erélylyel, mely a nagy lelkeket jellemzi. El akart menni az operába estére, akarta olvasni férje szemében a hűtlenséget, melyet ily váratlanul fedezett fel. A játék javában folyt, s ő hallgatta vetélytársnője énekét. Midőn a főherczeg ismét azt mondta, hogy gyalog fog haza menni, nem ellenkezett. Az utolsó felvonás vége felé a főherczegnő titkára egy levelet vitt az énekesnőhöz:

„A főherczegnő rendeletére, sziveskedjék asszonyom azonnal hozzá menni, anélkül, hogy valakit látva vagy hallgatva, bárki legyen is.”

Estélyi öltözékében lázasan várta őt a főherczegnő. Megparancsolta, hogy senki mást be ne eressenek, csak Lux Rozinát. A virágescokor melyet magával hozott, levelekre tépve hevert a páholy szőnyegén. Diademját levette, dus szöke hajának egy fürtje kebelére hulva emelkedett súlyed a lázas lélekzéstől. A főherczegnő nem sirt, de a lelki küzdelem sötét barázdát vont szemei alatt.

A színész nő megjelent, ijedve állott meg az ajtó küszöbe előtt, szemben e szép arccsal, melyet kimondhatatlan fájdalom dult fel. Engedelmeskedve a veit parancsnak, sietett, még öltözéket se váltott. Ugy állt ott a szürke ruhában, melyet a Hugonották utolsó jelenetében viselt.

A két nő megrázó szótlanságban moz

helyes irányu s tartalmas közlönyt ad tagjainak ingyen: a mindenütt ismeretes „Gazdasági Néplap”-ot. Szeptember hó 30-án az egyet díjazással összekötött szarvasmarhaszemlélt rendezett; 16 tag árpa s lentermési kísérleteket tett. — Az egyet közbenjárása folytán hat község kapott a miniszteriumtól 20% árkedvezmény mellett jó mezőhegyesi tenyészbikák s 10 tanító küldetett fel a budai vinczellétképezésbe 14 napi póttanfolyamra. Az egyet saját költségén 10 földmivest küldött fel a budapesti tenyész-állatvásárra. Felállított az egyet területén minta áztatót is.

Krisztus a betegek közt. Kiss György jeles szobrászunk Budapesten az illóti ut végén épülő városi kórház kapuzata fölé szobor csoportozatot készít, mely Krisztust ábrázolja, a mint a betegeket gyógyítja. A városhoz általa bemutatott rajzok alapján a művész már elkészítette az agyagmintát s azt a kórházépítő-bizottságnak már be is mutatta.

Savanyu Józsi, a szomszédos megyéinket régebbi idő óta rettegésben tartó rablóvezér, mint lapunk zárta előtt kanizsai levelezésér, értesít, Nyírád vidékén a zalamegyei főcsendbiztos által elfogatott. A főcsendbiztos maga az alispán küldötte ki, hogy haladjon nyomán a rablónak, ki Káptalanfa, Nyírád körül csavargott, kinek fejére 1500 frt jutalom volt kitűzve.

A tisz-eszlári bűnpörben a nyiregyházi törvényszék az összes vádlottakat a terhükre rótt büntettek alól, mint már mult számunkban közöltük, felmentette; az ítélet indokolásában utal Scharf Moricznak a vizsgálat és a végtérnyalás alkalmával tett vallomásaiban előforduló lényeges ellenmondásokra, különösen kiemeli Moricznak apja és vallása ellen tanúsított megvetést és gyűlöletét s hogy Moricz vallomása Fekete Jánosné és Varga Kati tanuk előadása által meg van döntve; az ítélet indokolásának első része így végződik „ily körülmények mellett és kiváló figyelemre méltatva azt, hogy a gyilkosság tárgya hiányzik: a vádhatóság részéről különben is elejtett gyilkosság és abbani bűnrészesség vádjának fentartására minden alapos ok elenyészik, annál fogva az ezen büntények alól vádlottakat felmenteni s a letartoztatottak azonnali szabadon bocsátását elrendelni kellett. A vád és védelem részéről felemlített rituális gyilkosság a törvényszék határozatának tárgyát nem képezhetette, részint mert az állított vallásszertartás a

gyilkosság indokál fel nem hozható, részint mert eslevén maga a gyilkosság, annak lehető indoka is esleett és mert, hogy ily vallásszertartás a vádlottaknál léteznék, sem a vizsgálatban beszerzett adatokkal, sem más hiteles és a törvényben elfogadott módon beigazolvá nincs. A mi pedig a hullacsempézet vádját illeti, kimondja az ítélet indoklása, hogy nincs kizárva annak lehetősége, hogy a tiszadai hulla csakugyan Solyomi Eszter holtteste volt, sőt a körülmények határozottan erre utalnak. Reméljük, hogy az ezen per folytán keletkezett botrányos üzemeknek vége lesz, reméljük, hogy most már a ténvura vezető izgatásoktól a magyar közönség megvetéssel fog elfordulni, s hogy végre a bármely vallás felekezethez tartozó polgárok egymásközi békéjét többé feloldani nem lesz lehetséges.

A dinnye-saison közeledtével ismét fölmerült az a kérdés, vajjon a dinnye élvezet csakugyan olyan ártalmas-e, mint általában hiszik. Sokan abban a véleményben vannak — írja egy szaklap — hogy a dinnye étvágyrontólag hat, s e mellett a kolera és más betegségek megkapására hajlandósítja az embert. A dologban azonban alig van valami igaz, mert a dinnyében, valamint a dinnyefa — Carica papaja — gyümölcsében egy pepszin-féle anyagot találtak, a pepszin pedig nemcsak, hogy az emésztést előmozdítja, hanem annak legfőbb feltételét képezi. A kolerának a dinnyevével való összefüggését abból lehet magyarázni, hogy a legtöbb és mondjuk legrosszabb dinnyét a szegényebb néposztály fogyasztja, mely hiányos táplálkozásán így kíván segíteni. Hogy aztán a rozsul táplált néposztály legtöbbet szenved a kolérától és másféle járványos betegségektől, az igen könnyen érthető. Annyi tény, hogy a dinnye a beleket leűti, ez okból a francziák borssal, vagy paprikával, a németek pedig czukorral és borral fűszerezve eszik, hogy eme hatást ellensúlyozzák. Vanak azután olyanok is, kik — burnotott tesznek hozzá!

Beküldetett A „Pester medic. Presse írja: a legközségesebb köhögés veszedelmessé válhatik, tehát tanácsos a legkisebb s legjelentéktelenebb hurutnál egy kellemes szert használni, mely az emésztést nem akadályozza, az Egger-féle mellepastillák és czelra kitiűnöknek bizonyultak amennyiben a köhögést ingert eltávolítják előidézik a nyálka vetést és nem idéznek gyomorsavot. Egy eredeti doboz 25 kr., 50 kr.

Gyomorhaj ellen Egger fia gyógyszer, korgyárosnak sikerült kellemes ízű pastillákat készíteni mely emésztés hiány, górvély, halványosság, ismétlődő főfájás, vese-

köbetegek ellen igen meglepő jó hatással bírnak. Egy eredeti doboz utasítással együtt 30 kr. városunkban raktáron következő gyógyszerész urnaknál Kunz Nándor, Kovács N. Sipőcz és Irgalmas szerzet gyógytárban.

I. A hit jutalma. „Budapest. Tekintetes ur! Körülből egy hónapja, hogy megkezdtem a Brand-féle svájci labdacso használatát, azon hitben, hogy végre föltaláltam az engemet gyótró sztrekredések arcaumát. E hitemet a legfényesebb eredmény igazolta is, mert azok használatára egészségemet teljesen helyreállította. Nem mellőzhetem, hogy önnék e szerért legreményesebb hálámát ki ne fejezzem. Tisztelője: Potteri J. nyugalmazott honvédszerdes, Nemzeti szálloda. (Brandt Richard gyógyszerész urnak Zürichben. Svájc.)”

A Brand R-féle svájci labdacso, mivel a vért tisztítják, a legtöbb krónikus betegségekben a legjobb sikerrel használható.

E mindnyájunk által nagybecsült szert illetőleg szükséges arra ügyelnünk, hogy használatra a valódi labdacsokat szerezzük meg. Minden doboz czimlapján kell, hogy Brand Richard névalírása, s a svájci fehér kereszt vörös mezőben meglegyen.

Egy doboz ára a gyógyszerárakban 70 krajczár.

Irodalom.

Gyönyörű képek, változatos szövegtartalom: ezekből áll az „Ország-Világ” XXIII. füzet. Bodnár Zsigmond folytatja „Egy életpálya első felvonása” című nagyérdemű regényét, mely a főváros társadalmi életéből oly kitűnő képeket teremt. Láttuk, beszélünk az alakokkal, megesküdtünk reá, hogy találkoztunk velük, de hogy meg nem nevezhetjük, annak oka az, hogy annyi ilyen alak, milyet a regényíró megteremt, fordul elő a magyar fővárosban, hogy nem tudunk rámutatni: „ez te vagy, ez meg te vagy”. Valóban vétezik, a ki e regényt nem olvassa el, mely bár sok helyt kissé szárazan van írva, de annyi igazsággal, mint még kevés regény. Es e helyütt nem mulaszthatjuk el, hogy a kitűnő lapnak ne gratuláljunk. A kiadók áldozatkészsége az, hogy folyton új regény, eredeti regény jelen meg hazánk ez első képes lapjában. Egy képes heti lap sem közöl eredeti regényt, csak az „Ország-Világ”. — Kívánjuk, hogy a magyar művelt község úgy részesítse tovább is hó pártolásában, mint a hogy kell. A magyar közönség nemzeti kötelességet teljesít, mikor az „Ország Világ”-ot pártfogásában részesíti. — A többi czikk is mind kitűnő, Dumas „Az élet ifju korban” című regénye után Georg Allon társadalmi regénye következik a román előkelő körökből. — Felhívjuk rá olvasóink figyelmét. Bogdánovics és Toth két jeles rajzot adnak.

dulatlanul volt egy ideig. Végre a főherczegnő szakított meg a csendet:

Hívtam önt — kisasszony — hívtam önt, hogy megkérdezzem miáron léphet ön vissza a bécsi színházzal kötött szerződésétől? Bármit fog mondani, az köztünk marad Senki nem fog róla tudni semmit Én senkinek megaláztatását nem akarom De elvégre is, úgy gondolom, hogy egy színésznőnek is lehetne szíve, talán még emlékezhetne egy régi estélyre, mikor én szíves voltam ön irányában. Egy levelem is van öntől erre vonatkozólag, nemde, ön azt is elfelejtette. Önben gondolat gondolatot üz, ez magától értetődik. Végre is, kisasszony, talán kérhetem önt, hagyja el Bécsét s ha ön nem teszi, úgy én nem maradok itt.

Asszonyom — dadogá Rozina — Fenséged csalódik. Tévedésbe van ejtve hamis hírek által.

— Hamis hírek által! Hamis hír e gyémántos czimer, melyet ön karpereczén visel?

— Asszonyom, ilyes ajándék nem tartozik a ritkaságok közé, de abból még éppen nem következik, hogy aki adja, szerelmes legyen.

— Ki beszél önnék szerelemről. Én nem szerelemről szólok. Nem profánálom e szót. Egy szeszély, egy pillanatnyi hév, egy oda vetett zsebkendő, de ez is sok már.

— Szó sincs ezekről. Mondom fenségednek, hogy Ó fensége egy pillanatig se gondolt rám soha.

— Elég a hazugságból. Ön ismeri az ő írását, és a levél önnék volt szánya s a főherczegnő az elhalványult színésznő elé vetette a végtetes papirt.

— Én megakartam kimélni Fenségedet egy bánattól, bánattól, melyet én magam sajnállok legjobban. Igen, e levél nekem volt szánya, de Fenséged nem tudja válaszomat: „S o h a”, „s o h a”. S oda nyújtott egy hivatalos formájú összehajtott papirt a főherczegnőnek. Az intendáns nyugtája volt egy nagy összegről, melyet a művésznő, visszalépése miatt bánatpénzül már le is fizetett.

— Ma este, asszonyom, elhagyni szándékoztam Bécsét. Azt hiszem, hogy megtettem, mit Fenséged kívánt, mielőtt még parancsát vettem volna.

— Ön elmegy? visszavonhatatlanul?

— Igen asszonyom.

— Anélkül, hogy megmonda. . . . hova?

— Anélkül.

A főherczegnő a találkozás elején sápadt volt, gyorsan szagatottan beszélt s a rozsul palástolt haragot alig bírta visszafojtani, lassankint azonban hangja veszteti kezdé élességét s Rozina utolsó szavainál szemének lángja egy nagy könybe fulladt. Engedte arczán végig peregni, aztán oly

hangon, mely őt ellenállhatatlanná tette, szólt:

— Rozina kisasszony, kérem, bocsásom meg.

— De asszonyom!

A főherczegnő kis kezei a színésznő kezei felé nyultak s göröcsősen megszorították.

— Ön derék leány, igazi szív. Nekem nem volt igazam de hát mikor őt én is úgy szeretem.

Rozina térdre bocsátkozott, megcsókolva a még mindig remegő kezeket.

— Keljen fel, gyorsan, gyorsan.

A főherczegnő lépett be.

Elképedve állott meg az ajtóban.

— Rozina kisasszony éppen most buszszik tőlem, szól a főherczegnő nyugalmat erőltetve. Elutazik. Még estélyemen se foghat énekelni.

— Vizontlátásra kisasszony — mond a herczeg.

— Isten önnel Uram, válaszol a fiatal nő.

— Emlékezzék meg — szól a főherczegnő halkán, pár lépésnyire kísérve a távozót, hogy egy barátinje marad itt. Én önt nem feledem el soha.

— Én nem kevésbé asszonyom, válaszol Rozina, tudja, hogy én nem feledlek soha s távozott.

A kis színésznő szívének romjaival fizette vissza adósságát.

Pont.

Prém és Fodor Gyula két szép költeményt. A képek a művészi metszés remekei: Müértő szemmel, Szent Lőrincz a betegek közt, Nyári sportok, Részlet a Magas Tátrából, Juhok az akolban mind oly remek rajzok, minőknel szebbet egy külföldi lap sem mutatott föl. A hazai lapokról nem is szólunk. Ara e kintőn képes lapoknak egy évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. — Előfizethetni a kiadótlajdonosok Wilckens és Waidl kiadóhivatalában Budapest, korona-herceg-utca 3. szám.

Pia cz.

Pécs, július 28-án.

Míg a mult hét mindinkább emelkedő árakat jelzett e héton a retrograd irányzat nyert főlényt mit a javult kínálatnak kell, hogy tulajdonítsuk. A szombati piacon gyér felhozatal mellett kivételes árakat fizetett a fogyasztás, így p. o.

buza	frt 8.50	től, frt 9.50	közt.
rozsa	6.50	„	6.70
kétszeres	7.—	„	7.25
új őszi árpa	6.60	„	7.50
zab	6.—	„	6.25
tengeri	6.40	„	6.80

Határüzleti zárlata rak:

Budapestben.	
szokványbuza	őszi frt. 10. 76.—78 kr.
„ tavaszra	„ 11. 35.—37 „
szokványzab	őszi „ 6. 63.—95 „
tengeri ang. szept.	„ 6. 65.—67 „
„ 1883. máj.-jun.	„ 6. 45.—50 „
Bécsben:	
szokványbuza	őszi „ 11. 10.—12 „
„ tavaszra	„ 11. 65.—67 „
tengeri a folyó hora	„ 6. 70.—73 „
„ 1883. máj. jun.	„ 6. 90.—95 „

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és érték-tőzsdén.

Budapest, 1883. aug. 7-én.

	Pénzheli árf.
1 Magyar aranyjárdék 6%	119 95
2 Magyar aranyjárdék 4%	89 —
3 Magyar papírjárdék 5%	87 50
4 Magyar vasuti kölcsön.	140 —
5 Magyar földtelekmentési kötvény.	100 —
6 Temes-bánáti „	99 25
7 Erdélyi „	99 25
8 Magyar szőlődezsma váltásági „	97 75
9 Magy. nyerevári sorsjegykölcsön	115 80
10 Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	109 90
11 Osztrák járadék papírban	78 90
12 „ „ ezüstben	79 65
13 „ „ aranyban	99 70
14 Osztrák-magyar bankrészevény.	838 —
15 Magyar hitelbank részevény.	295 —
16 Osztrák hitelintézet „	296 45
17 Cs. és kir. arany	5 65
18 20 frankos arany (Napoleon'dor)	9 48
19 Német birodalmi márka	58 30

Közlekedés.

Vasuton.

a Mohács, Pécs és Budapest közti vasuton. Mohácsról Pécs felé indul reggel 3 óra 23 p. d. e. 10 óra — d. u. 3 óra 15 „ Pécsről Mohácsra indul reggel 6 óra 22 „ d. e. 11 óra 15 „ este 10 óra 37 „ Pécsről Budapestre indul délelőtt 11 óra 28 „ Budapestről Pécsre indul reggel 8 óra 16 „ A személyszállító- és pósthajók a Dunán következőleg közlekednek:

Személyhajók:

Budapestről Mohácsra naponta déli 12 órakor.

Mohácsról Budapestre naponta d. e. 11 órakor.

Pósthajók:

Budapestről Zimonyig naponta 11 órakor éjjel. Mohácsról Zimonyig naponta 8 óra 15 perczkor reggel.

Laptulajdonos: Fekete Mihály.

Felelős szerkesztő: Bodó István.

Nyilttér.*)

CIRCUS SIDOLI

Ma szerdán, 1883. aug. 8-án **nagyszerű előadás.**

Záradékol:

Han upipóke.

(à la Renz.)

Előadva 80 10—12 éves gyermektől villanyvilágítás mellett.

Kezdeté 8 órakor.

Vasárnap visszavonhatlanul utolsó előadás.

Bővebbet a falragaszok

KIS HIRDETÉSEK.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdető-félnék külön lakozmívél is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozásokra is pontosan válaszunk, ha a válasza szükséges pósthelyeg beklndetik.

Tőke befektetésre és gyümölcsöztetésre alkalmas ház a belvárosban előnyös áron megszerezhető. Értesítést a kiadóhivatal ad.

Donatus kápolna közelében egy 1000□ö. szálló és présház, igen kedvező feltételek mellett megvehető.

5 darab jókarban levő Portale nagyon olcsó áron eladó. Értekezhetni Pacher E. kereskedésében Széchényi-tér Bazár.

5 hold és 1500 öl rét a „Tüskési“ dűlőben eladó, bővebb felvilágosítást a kiadó hivatal ad.

4—6 gymnasiális osztályt végzett ifju gyógyszerész gyakornoknak elfogadtatik.

Egy fiatal tanító, ki jeles oklevelet bír, mint nevelő, vagy magántanító szerény feltételek mellett alkalmaztatni óhajt. 313.

Nyolcz hold szántóföld egy tagban, a pécsi határban, a városhoz közel, a szigeti ország-ut alatt, jutányos áron megvehető. Értesítést a kiadóhivatal ad. 161

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy Schneider János végrehajthatónak Schvendtner János és neje végrehajtást szenvedettek elleni 63 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. tszék (a pécsi kir. járásbírószág) területén lévő Kis Budmér községben fekvő a kis-budméri 90. tjkben felvett 285. lszsz. pinczére 120 frt o. é. becsár mellett, ugy a kis-budméri 94. sz. tjkben felvett 21. sz. házra 300 frt becsár mellett az árverést elrendelte, és hogy fennebb megjelölt ingatlanok az 1883. évi szeptember hó 5-ik napján d. e. 9 órakor Kis-Budmérben a község bírói lakban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzüül az ingatlanok becsárának 10%-kát vagyis 12 frt és 30 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattani.

A pécsi kir. törvszék mint telekkönyvi hatóságnak, Pécssett 1883 évi február hó 16-ik napján tartott üléséből.

Visy Pál,

kir. törvényeséki jegyző.

KRONDORFI
Savanyu-Kút
„STEFANIA”
Koronahercegnő forrás.”
Trieszt 1882 arany érem.

Szénsavdus természetes alkalikus asztali viz, a légző szervek, gyomor és hólyag bántalmái ellen.
KAHL és TSA. kúttulajdonosok Krondorfban, (Carlsbad mellett.)
Főraktár Pécssett, FRANKFURTER ALBERT-nél.

Tőkebefektetésül legmelegebben ajánlva, a pesti magy. kereskedelmi bank 5%-os záloglevelei.

Ezen záloglevelek, az azok fejében lekötve levő jelzálogokon kívül, legteljes ebben biztosítvák még: a befizetett részvénytőke, a tartalékalap és a társulat összes jelzálogos adósainak egyetemleges biztosító alapja által, úgy hogy ezen záloglevelek, kedvező kamatoztatás mellett a lehető legnagyobb biztonságot nyújtják és tőke elhelyezésre felette alkalmasak.

Ezen záloglevelek 100 frt, 500 frt, 1000 frt és 5000 frtos címletekben bármely összeg erejéig a hivatalos napi árfolyamon mindenkor kaphatók.

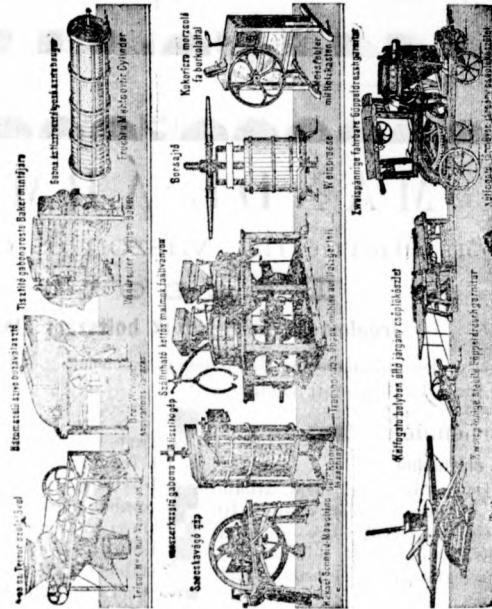
Schapringer J.
váltóüzletében Pécssett

324

Gutjahr és Müller

BUDAPESTEN.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár a Margithid közelében, ajánlják szolid szerkezetű s javított gyártmányukat, mint:

Trieurök gazdaság számára: Jergány-Cseplőgépek, Szaló-rosták, Kukorica-morzsolók, Szekszavógók, Borsajtók.

Különlegességek malnok számára: Duplamalmok, Malom trieurhengerek, Gabona-ostályozó hengerek, Koptatógépek, Dara-választógépek, Tarurok, Detacherók.

Malom-alketrészek: Transmissiók, Szíjkerékek.

Rostalemezek: Cseplőgörszták, Liszthenger-szták, Koptató-lemezek, Rás polylemezek stb.

Arjegyzékek kiválóra ingyen és bérmentve.

295

PACHER E.

üveg, porcelán, lámpa, nürnbergi és diszárú nagy raktára
Pécssett, Széchenyi-tér 17. sz. Bazár.

Ajánlja az építkezési idényre belgai, tükör és szolintábla, valamint legjobb minőségű csehországi tabla-üveg nagy raktárát.

Aranyléc- és képkeret-raktárát dus választékban.

Elvállal minden néven nevezendő üveges-munkákat u. m. új épületek beüvegezését, háztetők üveggel befedését, bolti kirakatok, kávéházak, éttermek beüvegezését és felszerelését, mindennemű kép-keretek elkészítését, valamint minden e szakmába vágó javításokat minden versenyt felülmuló olcsó árakban.

Vendéglők és kávéházak számára
mindennemű üveg- és porcellán-edények, konyha-edények és evő eszközkökből nagy raktár.

Továbbá ajánlja

borkereskedők valamint **privátok** számára

az ausigi **boros boutelia-üveg gyári** főraktárát és képviselőségét, elfogad rendelményeket minden mennyiségre, ugyszintén directe kocsiakományu szállítványokra.

Pontos és gyors kiszolgálat biztosítottik.

Magát a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlva, marad kiváló tisztelettel

PACHER E.

208.

Figyelemre méltó!

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudtára adni, hogy építkezés miatt üzlet-helyiségemet ideiglenesen elhagynom kellett s üzletemet

Fő-utcza a városház épületében levő bolthelyiségbe
(Hamerli J. ur keztyü-üzlete mellett) tettem át.

Ez utóbbi azonban oly szűk, hogy nagy árukészletemet abban el nem helyezhetem s így engedve a kényszerűségnek, árucikkeimet **tetemesen le-szállított árak mellett kiárúsítom.**

Minél számosabb látogatásért esedez tisztelettel

Kepes Kálmán.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítettek.

219

MANDL ÁRMIN

férfi- sé női fehérnemű, vászon és divatáru raktára,

P é c s e t t,

Irgalmasok utca 25-ik boltszám alatt.

Ajánlja legujabb árjegyzékét mindennemű férfi-, női- és gyermek- fehérnemű, úgyszintén mindennemű vásznak, kánavász, chiffon, és oxfordról, folyton jól felszerelt raktárral.

Férfi fehérneműek.

Férfi ingek chiffonból

másodrendű minőségűek, sima III-szoros mellel, álló, áthajló gallérral vagy annélkül 1 frt., ugyanez redőzött mellel 1.10, elsőrendű minőségűek álló, áthajló gallérral vagy annélkül 1.10, 1.50, 2.—, a legfinomabb Schroll-féle R. chiffonért kezeskedve 2.—, 2.50. Ugyanez a legfinomabb himzett mell betéttel 1.50, 2.— egész 2.50.

Szines férfi ingek.

Valódi francia Cretton vagy valódi angol Oxfordból álló vagy áthajló gallérral 1. 1.20, 1.50, 1.80, 2.— legujabb divatu. Ugyanez két külön divat-gallérral 10 krral drágább.

Törekvésem oda lesz irányulva, hogy raktáram tökéletesítése által azon kellemes helyzetbe jussak, melyben minden kívánalmaknak elegendő tehetek.

A vásznak valódiságáról, valamint a fehérneműek szilárd munkájáért kezeskedem.

Küldemények utánvét mellett minden irányban a legnagyobb lelkiismeretességgel, pontosan eszközöltetnek.

Nem tetsző áruk, ha 8 nap mulva visszaküldetnek, készséggel cseréltetnek ki.

Ingek megrendelésénél csak a nyak bősége szükséges.

Férfi alsónadrágok.

Tartós pamut vászonból német 50, 70, 90, magyar 60, 80 kr. 1 frt. Valódi schlésiai czerina vászonból német 70, 85 kr. 1 frt 5 kr. magyar 85, 1. 1 frt 20 kr. Valódi Creas vászonból német 1 frt, 1. 30, magyar 1. 10, 1. 40. Valódi rumburgi vászonból német 1.50, 1.80, 2.—, magyar 1.—, 1.60 1.80, 2.20. Franzi Croiseból német szabású 90 kr. francia szabású 1.20. Férfi téli nagdrágok pamut vagy gyapjuból 80. 1.—, 1.20, 1.50, 1.80, 2.—, 2.50.

Férfi harisnyák.

Szövött vagy géppel kötött pamutból, fehér vagy szines tuczonként 1.50, 2.—, 2.50, 3., 3.50, 4.—, 5.—. Szövött vagy géppel kötött czerinából, fehér vagy szines 4. 5. 6. 7 frt.

Fertőtlenítő-por.

(Carbolsavas mész)

1 kiló ára 16 kr. o. é. — egy 5 kilós csomag ára 60 kr. o. é.

Kapható

SIPŐCZ ISTVÁN gyógyszer-tárában **Pécsett.**

Vidéki megrendelések azonnal teljesítettek.

344

Pezsgő-Limonádék

golyos palaczkokban

1 palaczk ára **6 kr. o. é.** a palaczkok dbja

15 kriba vétetik vissza.

SIPŐCZ ISTVÁN gyógyszerész,

I. pécsi Sodavizgyára.

343